

نقش هزینه های تحقیق و توسعه در توسعه ملی

دانشجو: ایرج عصاره

استاد راهنما: دکتر سید ابراهیم بیضانی

استاد مشاور: دکتر محمد عباسلو

دانشکده مدیریت استراتژیک

بیان مسأله

توسعه ملی مفهومی است جامع که در برگیرنده مفاهیم توسعه اقتصادی، توسعه اجتماعی، توسعه فرهنگی و توسعه سیاسی می باشد. توسعه ملی، هدف غالب تمامی کشورهای جهان است که با برنامه ریزی های خود، سعی در دستیابی بدان دارند. اهداف توسعه ملی با توجه به بافت سیاسی اقتصادی اجتماعی و فرهنگی هر جامعه و همچنین انتظارات مردم و مسؤولین آن تعیین و تعریف می شود.

تحقیق در مفهوم تفکر به منظور ایجاد دگرگونی و نوآوری، با اساس زندگی آدمی مربوط است و انسان با اتکاء به تحقیق توانسته است طریق تکامل را برگزیند و راه خود را از ایستایی موجودات پست جدا سازد. ولی متأسفانه در جوامع استعمارزده جهان سوم شرایط مساعدی برای تفکر و رشد انسان وجود ندارد و وجود فقر اقتصادی و فرهنگی، رواج اندیشه های تقلیدی، سنت گرایی و فقدان برنامه های آموزشی محققان، از عوامل بازدارنده توسعه و پژوهش در بیشتر کشورهای جهان سوم است.

در جهانی که حجم داده های اطلاعاتی آن به حد انفجار آمیز خود رسیده و کارزار رقابتی برای پیشی گرفتن کشورهای صنعتی از یکدیگر روبه افزونی است. پژوهش به مثابه موتور محرکه توسعه، به یک ضرورت حیاتی تبدیل شده است.

روش پژوهش

روش پژوهش مبتنی بر مقایسه ای توصیفی است. با استفاده و مطالعه منابع موجود در کتابخانه های کشور و تا حد امکان از منابع خارجی، اطلاعات مربوط به معیارهای

مورد مقایسه، جمع آوری و بر اساس روش های آماری نتایج تحقیق توصیف گردیده است.

روش های جمع آوری اطلاعات و ابزار جمع آوری

روش جمع آوری اطلاعات بر مبنای استفاده از کتاب و کتابخانه های داخلی و خارجی بوده است و مبنای اساس این امر، آمار و اطلاعات مربوط به کتاب های سالنامه- ای سازمان ملل در مورد امور اجتماعی، اقتصادی، فرهنگی، سیاسی، پژوهشی و بهداشتی تمامی کشورهای جهان بوده است.

روش آماری

اطلاعات جمع آوری شده کشورها که بیش از ۱۸۰ کشور است و در طول تحقیق به تفصیل در مورد آن نگاشته شده است، با روش تصادفی به طریقی که مجموع سه گروه کشورهای توسعه یافته، در حال توسعه و عقب افتاده را در بر بگیرد، انتخاب گردیده اند. برای مثال یکبار از این کشورها ۶ به ۶ جلو رفته و کلیه کشورها تصادفی انتخاب گردیده اند و در نوبت بعد ۵ به ۵ و در نوبت بعد ۷ به ۷ و این حالت برای هر چهار مدل انجام شده است. سپس با استفاده از نرم افزار TSP, Ver5 این مدل ها و متغیر ها به مرحله آزمون گذاشته شده است.

یافته های پژوهشی

در این پژوهش برای پاسخ دادن به این سؤال که آیا بین هزینه های تحقیق و توسعه و درجه توسعه یافتگی کشورها، رابطه معناداری وجود دارد، به طراحی چهار مدل دست زده شد و بر اساس این مدل ها آمارهای گردآوری شده مورد آزمایش و ارزیابی قرار گرفت. برای این بررسی ۳۵ کشور جهان از بین کشورهای توسعه یافته، در حال توسعه و عقب مانده به طور تصادفی انتخاب شدند و اطلاعات مورد نظر آنها در مدل ها قرار گرفت. به طوری که از نتایج مشاهده می شود: درجه همبستگی در مدل اول ۹۸٪ در مدل دوم ۸۴٪ در مدل سوم ۸۶٪ و در چهارم ۸۷٪ به دست آمده است که این خود نشان از ثبات فرضیه دارد و وجود رابطه مثبت بین فرضیه های تحقیق و توسعه اقتصادی را نشان می دهد.

با توجه به نتایج این پژوهش به طور کلی می توان گفت که بین فرضیه های تحقیق و توسعه و توسعه اقتصادی، رابطه ای معنی دار و مستقیم وجود دارد. به عبارت دیگر با فرض وجود نهادهای لازم و ثبات و یکسانی شرایط، هرچه هزینه تحقیق و فعالیت

های تحقیقی بیشتر باشد نتیجه نهایی که کمک در امر توسعه اقتصادی و نهایتاً توسعه ملی است بیشتر خواهد بود.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

پرویشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی